

BÁO CÁO

**Về thực trạng tổ chức và hoạt động của mô hình tự quản
ở cộng đồng dân cư thôn, tổ dân phố trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng**

Thực hiện Công văn số 03/MTTW-BTT ngày 13 tháng 5 năm 2019 của Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam về việc “Báo cáo đánh giá về thực trạng tổ chức và hoạt động của mô hình tự quản”, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Lâm Đồng báo cáo kết quả thực hiện trên địa bàn tỉnh như sau:

I. TÌNH HÌNH CHUNG VỀ TỰ QUẢN TẠI CỘNG ĐỒNG DÂN CƯ THÔN, TỔ DÂN PHỐ

1. Khái quát tình hình đặc điểm của địa phương

Lâm Đồng là tỉnh thuộc Nam Tây Nguyên, có diện tích gần 01 triệu héc ta; toàn tỉnh có 10 huyện, 02 thành phố; 147 xã, phường, thị trấn; 1.541 thôn, tổ dân phố. Dân số hơn 1,3 triệu người, với 43 dân tộc anh em cùng sinh sống, đồng bào dân tộc thiểu số có khoảng 24,1%, đồng bào theo các tôn giáo khoảng 67%.

2. Khái quát tình hình tổ chức tự quản ở địa phương

2.1. Tình hình hoạt động của các tổ chức ở thôn, tổ dân phố

Trong những năm qua, Ban Thường vụ Tỉnh ủy thường xuyên chỉ đạo hệ thống chính trị, nhất là các tổ chức cơ sở đảng, Đảng đoàn Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội trong tỉnh đổi mới nội dung và phương thức hoạt động. Qua đó, đã triển khai thực hiện hoạt động theo chức năng, nhiệm vụ của tổ chức, phát huy sức mạnh tổng hợp của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, tạo sự đồng thuận trong xã hội, thực hiện tốt vai trò cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với Nhân dân. Mặt trận Tổ quốc (MTTQ) Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội trong tỉnh có nhiều cố gắng trong xây dựng và phát triển các tổ chức tự quản ở khu dân cư thôn, tổ dân phố; chăm lo bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân; tuyên truyền vận động nhân dân tích cực tham gia các cuộc vận động, các phong trào thi đua yêu nước, góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững quốc phòng - an ninh của địa phương, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trên địa bàn vững mạnh, đời sống của các tầng lớp nhân dân ngày càng được nâng cao. Nhân dân các dân tộc tỉnh Lâm Đồng đã chung sức, đồng lòng cùng với Đảng bộ, chính quyền địa phương phát huy truyền thống cách mạng, đoàn kết, vượt qua khó khăn thực hiện thắng lợi nhiệm vụ

chính trị của tỉnh. Kinh tế - xã hội phát triển, tỷ lệ hộ nghèo giảm¹; kết cấu hạ tầng được đầu tư xây dựng, nâng cấp cơ bản đáp ứng nhu cầu xã hội; diện mạo đô thị và nông thôn có nhiều khởi sắc; các lĩnh vực văn hóa, xã hội, y tế, giáo dục, chăm sóc sức khỏe nhân dân không ngừng phát triển; an sinh xã hội được bảo đảm; quốc phòng an ninh tiếp tục được giữ vững, ổn định; cuộc sống vật chất, tinh thần của người dân từng bước được nâng lên rõ rệt; tinh thần sáng tạo, tự quản của nhân dân ngày càng được phát huy... Trong thành quả chung đó, có sự đóng góp quan trọng của các mô hình tự quản ở cộng đồng dân cư thôn, tổ dân phố.

Hiện nay, các tổ chức: Tổ nhân dân, Ban Công tác Mặt trận; các chi đoàn, chi hội; Tổ dân vận thôn, tổ dân phố hoạt động cơ bản đồng đều, có sự phối hợp chặt chẽ trong triển khai thực hiện nhiệm vụ tại địa bàn dân cư. Phần lớn các chức danh đảm nhiệm được bồi dưỡng nghiệp vụ công tác định kỳ, có nhiều kinh nghiệm thực tiễn, am hiểu các vấn đề của cơ sở và giàu tâm huyết, trách nhiệm với công việc. Tuy nhiên, một số ít thôn, tổ dân phố hoạt động thiếu chặt chẽ, đặc biệt chưa thể hiện rõ vai trò lãnh đạo của cấp ủy chi bộ, công tác phối hợp giữa MTTQ và các tổ chức thành viên có mặt chưa tốt, kết quả thực hiện nhiệm vụ chưa cao, nhất là chưa nắm bắt, phản ánh kịp thời những vấn đề về an ninh chính trị, dân tộc, tôn giáo... với cấp ủy, chính quyền địa phương.

2.2. Tình hình hoạt động của các mô hình tự quản ở cộng đồng dân cư thôn, tổ dân phố

Toàn tỉnh hiện nay có 1.541 khu dân cư (thôn, tổ dân phố). Thông qua công tác xây dựng mô hình do MTTQ và các tổ chức thành viên chủ trì, hiện nay toàn tỉnh có **1.012** mô hình tự quản ở khu dân cư hoạt động hiệu quả gắn với các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động, tập trung trên các lĩnh vực: “Phát triển kinh tế”; “giúp nhau vươn lên thoát nghèo”; “bảo đảm an ninh trật tự, an toàn giao thông”; “bảo vệ môi trường”, “đảm bảo an toàn thực phẩm”; “giám sát và phản biện xã hội”; “xây dựng đời sống văn hóa, xóa bỏ tập tục lạc hậu”, “học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, “xây dựng Đảng, chính quyền, hệ thống chính trị vững mạnh”... Đặc biệt, trong lĩnh vực xây dựng nông thôn mới, các mô hình tự quản ở cộng đồng dân cư đã phát huy hiệu quả hoạt động; tạo được sự dân chủ, đồng thuận, tích cực hưởng ứng, tham gia của các hộ gia đình trong mỗi khu dân cư, huy động Nhân dân tự nguyện đóng góp tài lực, vật lực, công sức để cùng với sự đầu tư, hỗ trợ của Nhà nước tập trung làm đường giao thông nông thôn, xây dựng và nâng cấp hội trường, hệ thống kênh mương, hệ thống loa phát thanh, lắp đặt đường điện chiếu sáng, bể chứa rác, làm cổng chào khu dân cư, mua sắm trang

¹ Tốc độ tăng GDP bình quân đạt 8,3% năm, thu nhập bình quân đầu người năm 2014 đạt 48,4 triệu đồng, đến cuối năm 2018 đạt gần 60 triệu đồng/người/năm, cao hơn mức bình quân chung cả nước; tốc độ tăng thu ngân sách bình quân đạt 15,6% năm. Tạo việc làm mới hàng năm cho gần 30.000 lao động; Tỷ lệ hộ nghèo còn 2,9%...

thiết bị phục vụ sinh hoạt động đồng..., góp phần đẩy nhanh tiến độ hoàn thành các tiêu chí xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh trên địa bàn tỉnh.

Hoạt động của các tổ chức, mô hình tự quản đã góp phần tích cực cho việc tuyên truyền, vận động nhân dân nâng cao nhận thức, hưởng ứng thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động do Đảng, Nhà nước và MTTQ Việt Nam phát động nhằm phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh tại địa phương.

II. ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TỔ CHỨC, MÔ HÌNH TỰ QUẢN

1. Đánh giá hiệu quả hoạt động của các tổ chức ở thôn, tổ dân phố

1.1. Tổ nhân dân, Ban Công tác Mặt trận, các chi hội, đoàn thể

Ban nhân dân thôn, tổ dân phố (Trưởng, phó thôn, tổ dân phố) hoạt động theo Thông tư 04/2012/TT-BNV và Thông tư 09/2017/TT-BNV của Bộ Nội vụ; được lựa chọn kỹ lưỡng thông qua bầu cử nhiệm kỳ, đáp ứng yêu cầu trong thực hiện nhiệm vụ chính trị tại địa bàn khu dân cư.

Hoạt động của Ban Công tác Mặt trận và các chi hội đoàn thể ở thôn, tổ dân phố thường xuyên được đổi mới nội dung và phương thức hoạt động, luôn phối hợp tốt với nhau trong triển khai các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động tại địa bàn khu dân cư. Là nơi trực tiếp tham gia hòa giải những bức xúc, mâu thuẫn trong nhân dân, góp phần bảo đảm an ninh trật tự, an toàn xã hội, phát triển kinh tế, xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư.

1.2. Công tác lãnh đạo của Chi bộ, sự phối hợp của các tổ chức trong việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị của xã, phường, thị trấn và ở địa bàn dân cư

Hoạt động của chi bộ ở các khu dân cư (thôn, tổ dân phố) trong tỉnh nhìn chung tốt, thể hiện được sự lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện trong thực hiện nhiệm vụ chính trị tại các khu dân cư.

Dưới sự chỉ đạo của các cấp ủy đảng, các chi bộ; Ban Công tác Mặt trận các khu dân cư phối hợp với Ban điều hành thôn, tổ dân phố và các chi hội đoàn thể thường xuyên triển khai công tác tuyên truyền, vận động các khu dân cư đăng ký xây dựng mô hình, tổ chức phát động ra mắt xây dựng các mô hình tự quản trong cộng đồng dân cư thiết thực, phù hợp, bám sát yêu cầu nhiệm vụ của cấp ủy, chính quyền địa phương. Tập trung vận động nhân dân nâng cao ý thức trách nhiệm, tự giác, tích cực hưởng ứng tham gia các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động nhằm hoàn thành các tiêu chí xây dựng nông thôn mới tại các xã và tiêu chí đạt chuẩn văn minh đô thị tại các phường, thị trấn. Các tổ chức trong hệ thống chính trị ở khu dân cư trên địa bàn tỉnh thời gian qua phối hợp đồng bộ, chặt chẽ; hoạt động hiệu quả.

1.3. Nêu những thuận lợi, khó khăn, bất cập trong tổ chức và hoạt động của các tổ chức ở thôn, tổ dân phố

* *Thuận lợi:* Thời gian qua, hoạt động của các tổ chức tự quản ở thôn, tổ dân phố luôn được các cấp ủy đảng, chính quyền, MTTQ và các đoàn thể quan tâm, chú trọng thực hiện và đạt nhiều kết quả quan trọng trong thành quả chung về phát triển kinh tế - xã hội Lâm Đồng. Kết quả đó không chỉ có giá trị về mặt vật chất thể hiện qua các công trình xây dựng cơ sở hạ tầng, có giá trị về mặt tinh thần thông qua các tổ, đội, câu lạc bộ văn hóa - văn nghệ, thể dục - thể thao... do nhân dân các khu dân cư trong tỉnh đóng góp xây dựng và thành lập; mà còn có giá trị quan trọng hơn đó là sự đoàn kết, gắn bó của cộng đồng dân cư, là niềm tin của người dân tại mỗi khu dân cư đối với Đảng, Nhà nước và chính quyền địa phương, cơ sở; góp phần hoàn thành nhiệm vụ chính trị và các chỉ tiêu kinh tế - xã hội hàng năm.

* *Khó khăn:*

- Công tác phối hợp thực hiện nhiệm vụ giữa Ban nhân dân thôn, tổ dân phố; MTTQ và các chi hội đoàn thể ở thôn, tổ dân phố một số nơi còn hạn chế, chưa thường xuyên, chặt chẽ.

- Công tác tuyên truyền, vận động nhân dân chấp hành các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước tại một số thôn, tổ dân phố chưa tốt, nhất là ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

- Trường các chi hội đoàn thể ở thôn, tổ dân phố không có phụ cấp nên chưa phát huy hết vai trò, trách nhiệm; thiếu sự động viên, gắn bó tham gia hoạt động.

- Hiện nay công việc ở các thôn, tổ dân phố ngày càng nhiều, áp lực lớn nhưng nhân sự có năng lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ các chức danh ở khu dân cư khó kiếm, khó vận động tham gia. Hoạt động của các chức danh ở khu dân cư chủ yếu mang tính tự nguyện nên cũng phần nào ảnh hưởng đến công việc tự quản của cộng đồng.

2. Đánh giá hiệu quả hoạt động của các mô hình tự quản, phong trào tự quản

Thực hiện Chỉ thị số 10-CT/TW, ngày 15/02/2016 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh"; Nghị quyết liên tịch số 88/2016/NQLT/CP-ĐCTUBTWMTTQVN, ngày 07/10/2016 của Chính phủ và Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam về thực hiện giảm nghèo bền vững, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh; Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành Chỉ thị số 16-CT/TU, ngày 17/02/2017 về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với Cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh" chỉ đạo đến các tổ chức cơ sở đảng, MTTQ và các đoàn thể chính trị thực hiện.

Việc xây dựng các mô hình tự quản ở cộng đồng dân cư, tổ dân phố được các cấp ủy đảng, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội trong tỉnh xác định là nhiệm vụ quan trọng trong xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở và phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương. Đồng thời xác định việc xây dựng các mô hình trên phải gắn với việc thực hiện các cuộc vận động, phong trào thi đua do MTTQ, cấp ủy, chính quyền các cấp phát động. Với ý nghĩa và tính chất quan trọng đó, trong những năm qua, trên đại bàn tỉnh Lâm Đồng, việc xây dựng các mô hình tự quản ở cộng đồng dân cư, tổ dân phố được triển khai đồng bộ gắn với thực hiện 05 nội dung của Cuộc vận động “*Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh*” (Cuộc vận động). Các mô hình tự quản tập trung trên các lĩnh vực, tiêu biểu như:

2.1. Lĩnh vực kinh tế

Toàn tỉnh có 402 mô hình. Điển hình như:

- Mô hình “Chuyển đổi cây trồng, sản xuất theo hướng công nghệ cao” do Hội Nông dân (xã Ninh Loan - Đức Trọng, Lạc Lâm - Đơn Dương, Đa Sar - huyện Lạc Dương) phối hợp với các đoàn thể tuyên truyền, vận động các hộ nông dân đầu tư sản xuất rau, hoa thương phẩm mang lại hiệu quả kinh tế cao; mô hình trồng cây được liệu sâm đương quy, chuyển đổi giống mới cây dâu nuôi tằm, cây cà phê cao sản; vận động, hỗ trợ người dân liên kết tiêu thụ sản phẩm mới (xã Gia Lâm - huyện Lâm Hà²); mô hình kinh tế tập thể, chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi của Hội Nông dân (xã Ninh Loan - huyện Đức Trọng³); mô hình cây bơ sáp, bưởi da xanh, cây sầu riêng, quýt, tre tầm vông... (xã Hương Lâm - huyện Đa Tềh, xã Đa Oai - huyện Đa Huoai⁴); trồng rau công nghệ cao theo tiêu chuẩn VietGap, trồng dâu nuôi tằm, trang trại nuôi hươu sao, nuôi dê, heo đen (xã Đa R’Sal - huyện Đam Rông); mô hình tái canh cây cà phê, cà phê ghép năng suất chất lượng cao, nuôi heo (xã B’ Lát - huyện Bảo Lâm)... Nhiều nơi vận động, hỗ trợ nông dân tiếp cận vốn, khoa học - kỹ thuật, hỗ trợ giống để mạnh dạn đầu tư phát triển sản xuất, chăn nuôi, qua đó đã thu hút được đông đảo bà con nông dân chuyển đổi cây trồng mới, mở rộng hàng chục héc ta đất sản xuất theo hướng công nghệ cao, mang lại hiệu quả kinh tế, tăng năng suất, thu nhập cho người dân...

² Chuyển đổi cây cà phê già cỗi sang ghép cây cà phê cao sản 20 ha, trồng dâu nuôi tằm giống mới 120 ha, trồng cây được liệu đương quy 3 ha; thành lập 03 mô hình cây dược liệu và cây ăn trái, 2 tổ hợp tác chăn nuôi theo tiêu chuẩn Việt Gap, 1 tổ hợp tác sản xuất cà phê bền vững; nhân dân góp vốn mở rộng diện tích ao hồ 6,3ha, chăn nuôi bò thịt 356 con, bò sữa 65 con.

³ Chuyển đổi diện tích lúa 1 vụ và diện tích cây kém hiệu quả kinh tế sang trồng rau, hoa (nhà kính, tưới phun, tưới thấm sản xuất rau, hoa gần 25 ha), có 3 tổ hợp tác hoạt động hiệu quả, đạt bình quân 600 triệu đồng/1ha/năm; 01 chi hội nghề nghiệp sản xuất 35 ha chanh dây liên kết với các hợp tác xã trên địa bàn huyện hỗ trợ kỹ thuật, bao tiêu đầu ra;

⁴ Thành lập hợp tác xã Nông nghiệp - Dịch vụ với 44 thành viên; 2 tổ hợp tác trồng dâu nuôi tằm, 2 tổ hợp tác trồng cây ăn trái, 1 tổ hợp tác tre tầm vông; mô hình chuyển đổi cơ cấu cây trồng của hội nông dân chuyển đổi 3,9 ha cây bơ sáp, 12,4 cây bưởi da xanh; 21,95 ha cây sầu riêng, 15,8 ha cây dâu lai, 76 ha tre tầm vông, mía 7,5 ha;

- Mô hình “Hợp tác xã kiểu mới, tổ hợp tác”, vận động nông dân tham gia mở rộng liên kết sản xuất, tiêu thụ sản phẩm cung ứng dịch vụ nông nghiệp, như: Hợp tác xã nông nghiệp nghề thủ công đan bèo (xã Gia Viễn- Cát Tiên⁵); hợp tác xã sản xuất rau thương phẩm (xã Lạc Lâm - Đơn Dương), hợp tác xã cây sạch, liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ nông sản (xã Hòa Nam - Di Linh⁶); tổ hợp tác chăn nuôi theo tiêu chuẩn VietGap, tổ hợp tác trồng dâu nuôi tằm (xã Gia Lâm - huyện Lâm Hà); hợp tác xã dịch vụ nông nghiệp (xã Đạ R’Sal - huyện Đam Rông)...

- Mô hình “Tổ hùn vốn”, “Hòm vốn tiết kiệm”, “Phụ nữ tiết kiệm giúp nhau phát triển kinh tế”, “nuôi heo đất tiết kiệm” ... do Hội phụ nữ chủ trì vận động hội viên tham gia đóng góp hàng trăm triệu đồng, hỗ trợ chị em tăng gia sản xuất, góp vốn xoay vòng để làm nhà, phát triển sản xuất, ổn định cuộc sống vươn lên thoát nghèo (xã Hương Lâm - huyện Đạ Tẻh⁷; xã Lộc Tân - huyện Bảo Lâm, Đạ R’sal - huyện Đam Rông).

Ngoài ra, tại các địa phương tuyên truyền, vận động nông dân thi đua sản xuất, kinh doanh giỏi, phát triển kinh tế vườn, hộ, trang trại theo hướng VACR; giúp nhau phát triển kinh tế, giảm nghèo. Nhiều mô hình bước đầu triển khai có hiệu quả như: “Nhiều người giúp một người” của Hội Chữ thập đỏ (Hòa Nam - huyện Di Linh); “Giúp nhau giảm nghèo nhanh, bền vững” của Hội Cựu chiến binh (xã Tà Năng - huyện Đức Trọng); phát triển kinh tế hộ sản xuất Hội Nông dân (xã B’Lá - huyện Bảo Lâm)... đã vận động đoàn viên, hội viên tham gia xây dựng các tổ liên kết sản xuất, chuyển giao khoa học kỹ thuật, hỗ trợ cho nhân dân phát triển kinh tế, giúp nhau thoát nghèo, góp phần thực hiện tốt các tiêu chí 2, 3, 4, 10, 13 - Bộ tiêu chí quốc gia xây dựng nông thôn mới.

2.2. Lĩnh vực an ninh trật tự

Toàn tỉnh có 511 mô hình. Điển hình như:

- Mô hình camera an ninh (Phường 1 - Tp Đà Lạt) do Ban Công tác Mặt trận các tổ dân phố phối hợp vận động nhân dân đóng góp 128,6 triệu đồng lắp đặt camera an ninh tại các tuyến đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa, Phan Như Thạch, Thủ Khoa Huân, Nguyễn Chí Thanh, góp phần giúp các ngành chức năng quản lý tốt tình hình an ninh trật tự, hạn chế tình trạng trộm cắp, vi phạm pháp luật.

- Mô hình “Tiếng kèng an ninh” do Hội Cựu chiến binh (xã Ninh Loan - huyện Đức Trọng) với 33 thành viên tham gia tổ tuần tra, tổ trực kèng an ninh, phối hợp chặt chẽ với các lực lượng giữ gìn an ninh trật tự - an toàn giao thông. Mô hình “Tổ tuần

⁵ mô hình sản xuất lúa sạch đồng trà, đồng giống năng suất chất lượng với 159 ha của 188 hội viên, thành lập mô hình tổ chăm sóc điều ghép, phát triển đàn bò lai 949 con; mở rộng nghề thủ công đan bèo.

⁶ Vận động 37 thanh viên tham gia hợp tác xã cây sạch với 50 ha cây cà phê hợp đồng liên kết đầu ra bình quân 42 triệu đồng/tấn; 300 ha cây sầu riêng sản lượng 700 tấn, 30 ha bơ ghép sản lượng 50 tấn.

⁷ “Phụ nữ tiết kiệm giúp nhau phát triển kinh tế” với số tiền 238.750.000 đồng với 340 thành viên, giúp 41 hội viên vay. “Tổ hùn vốn” sản xuất, kinh doanh với số tiền 201.000.000 đ.

tra dân cử, dân nuôi” (xã Gia Lâm - huyện Lâm Hà, Phường 2 - Tp Bảo Lộc), góp phần hạn chế tình trạng vi phạm pháp luật, không để xảy ra điểm nóng trên địa bàn.

- Mô hình “Tổ an toàn” do Hội cựu chiến binh chủ trì phối hợp với Công an (xã Hương Lâm - huyện Đạ Tẻh), thành lập 28 Tổ an toàn do công an chủ trì phối hợp với Hội cựu chiến binh, phụ nữ và MTTQ, thường xuyên phổ biến kiến thức pháp luật, đảm bảo an toàn giao thông, tổ chức 62 đợt tuần tra, kiểm soát, thực hiện việc ký cam kết về an ninh trật tự 40/40 quán, tổ chức cho 524 hộ đăng ký cam kết gia đình không có người nghiện ma túy; thành lập tổ mô hình 1+1, 1+2, 1+3 của cựu chiến binh để tuyên truyền, giúp đỡ hộ liên kề và tuyên truyền phòng chống tội phạm; Mô hình Tổ tự quản ANTT do Hội Cựu chiến binh phối hợp với công an xã Gia Viễn - huyện Cát Tiên, thành lập 27 tổ tự quản, với 240 thành viên tổ chức tuần tra trực an ninh tại cộng đồng.

- Mô hình khu dân cư đảm bảo an ninh trật tự, cảm hóa giáo dục người lầm lỗi tại cộng đồng dân cư (xã Hòa Nam - huyện Di Linh) do Mặt trận chủ trì, phối hợp với các đoàn thể, thành lập đội tuần tra đảm bảo an ninh trật tự, phối hợp lập danh sách 7 đối tượng tù tha, nghiện ma túy, thanh thiếu niên cá biệt trên địa bàn, phân công các thành viên theo dõi, phối hợp cảm hóa giáo dục, giúp đỡ tái hòa nhập cộng đồng...

- Mô hình khu dân cư không có tệ nạn xã hội, cảm hóa thanh niên sử dụng ma túy, đánh bạc, trộm cắp của Đoàn thanh niên (xã Đạ R’Sal - huyện Đam Rông), thường xuyên phổ biến tuyên truyền, vận động, họp dân phổ biến kiến thức pháp luật phòng chống tội phạm, tệ nạn xã hội, tổ chức tuần tra, ký kết đảm bảo an ninh trật tự... được đông đảo người dân hưởng ứng tham gia tại cộng đồng.

- Mô hình “Khu dân cư và giáo họ không có người vi phạm pháp luật” của Hội Cựu Chiến binh (xã Lạc Lâm - huyện Đơn Dương), phối hợp với các vị chức sắc vận động giáo dân không vi phạm pháp luật, chấp hành tốt các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Bên cạnh đó, hầu hết các địa phương đều triển khai các mô hình khu dân cư “Bảo đảm an ninh trật tự và an toàn giao thông”, “Khu dân cư lành mạnh không có tội phạm, tệ nạn xã hội”, thành lập, củng cố và duy trì các mô hình, các tổ chức tự quản về an ninh trật tự như: Tổ hòa giải, Tổ an ninh nhân dân, các câu lạc bộ..., nhằm tập hợp, vận động nhân dân tham gia phòng chống tội phạm, ma túy, tệ nạn xã hội, bảo đảm an toàn giao thông; tham gia hòa giải, giải quyết những tranh chấp mâu thuẫn trong nội bộ nhân dân ngay từ cơ sở, nhằm hạn chế tình trạng vi phạm pháp luật, xảy ra điểm nóng, phức tạp... góp phần thực hiện tốt tiêu chí số 18, 19 - Bộ tiêu chí quốc gia xây dựng nông thôn mới.

2.3. Lĩnh vực bảo vệ môi trường

Có 98 mô hình. Diễn hình như:

- Mô hình “Khu dân cư kiểu mẫu về môi trường” do Mặt trận chủ trì phối hợp với các đoàn thể (xã Đa Oai - huyện Đa Huoai⁸), vận động các hộ gia đình thu gom rác thải tập trung, thu gom bao bì thuốc bảo vệ thực vật, lắp đặt các bể chứa rác thải; không rải vàng mã, hoa, tiền thật trên đường đưa tang; không để tang ma quá thời gian quy định; các hộ chăn nuôi đảm bảo vệ sinh, mỗi gia đình đều có các công trình vệ sinh; tôn tạo hàng rào, cổng nhà, trồng hoa ven đường; tổ chức ngày chủ nhật xanh hàng tháng huy động nhân dân tổ chức dọn dẹp vệ sinh, tham gia bảo vệ môi trường... Mô hình này được đa số nhân dân hưởng ứng và mang lại hiệu quả cao.

- Mô hình “Khu dân cư bảo vệ môi trường, đảm bảo an toàn thực phẩm”: Vận động tiểu thương ký cam kết kinh doanh thực phẩm đảm bảo an toàn (Phường 1 - Tp Đà Lạt); vận động nhân dân cam kết không sử dụng chất cấm, thuốc kháng sinh trong chăn nuôi; không sử dụng hóa chất, thuốc bảo vệ thực vật sai quy định, cam kết không kinh doanh, chế biến thực phẩm không an toàn (xã Hương Lâm - huyện Đa Tềh); các hộ kinh doanh thực phẩm cam kết không vận chuyển tiêu thụ thực phẩm độc hại, không rõ nguồn gốc (xã Ninh Loan - huyện Đức Trọng)...

- Mô hình “5 không 3 sạch” do Hội Phụ nữ chủ trì, được hầu hết các Chi hội phụ nữ tại các xã, phường, thị trấn triển khai thực hiện gắn với xây dựng các “Tuyến đường hoa”; Các mô hình “Hố rác, xử lý rác đúng nơi quy định” của Hội Chữ thập đỏ; Mô hình “Trồng cây bóng mát đường quê” của Hội Nông dân (xã Hương Lâm - huyện Đa Tềh); “Đoạn đường sáng, xanh, sạch, đẹp” của Đoàn Thanh niên và Hội Phụ nữ (xã Hòa Nam - huyện Di Linh); xây dựng đường giao thông thôn, trồng cây xanh và lắp hệ thống chiếu sáng đường nông thôn của Ban công tác Mặt trận (xã Gia Viễn - huyện Cát Tiên; xã Đa Sar - huyện Lạc Dương); “Khu dân cư sáng, xanh, sạch, đẹp, gắn với 3 không” (xã Đa R’Sal - huyện Đam Rông); mô hình “Câu lạc bộ liên thể hệ tự giúp nhau gắn với bảo vệ môi trường” của Hội Người cao tuổi; “Đội thanh niên xung kích thu gom rác thải, vệ sinh môi trường” (xã Tà Năng - huyện Đức Trọng)... đã vận động đoàn viên, hội viên và các hộ gia đình nâng cao ý thức bảo vệ môi trường, thu gom, vận chuyển rác đúng quy định, xây dựng các tuyến đường, khu dân cư có cảnh quan môi trường cư sáng, xanh, sạch, đẹp...

Bên cạnh đó, nhiều xã, phường và khu dân cư đã triển khai xây dựng được nhiều công trình vận động nhân dân tham gia bảo vệ môi trường, được nhân dân đồng tình hưởng ứng và mang lại hiệu quả thiết thực, như: Xây dựng “Đoạn đường xanh, sạch, đẹp”, “Tuyến đường không rác”, “Tuyến đường hoa”, “Trồng cây xanh ven đường”, “Đường cò”, “Khu dân cư sáng, xanh, sạch, đẹp”; “3 xây, 3 đẹp” (xây giếng, nhà tắm, nhà vệ sinh; đẹp rào, đẹp cổng, đẹp tường), hàng rào, cổng nhà kiểu mẫu... do MTTQ

⁸ Hội Nông dân lắp đặt 11 bể chứa vỏ chai, thuốc bảo vệ thực vật, Hội Cựu chiến binh trồng hàng rào cây xanh, trồng, chăm sóc 253 cây phân tán ven đường thôn 4; Đoàn thanh niên lắp đặt trụ, dây và bóng đèn thấp sáng đường quê ... được đông đảo nhân dân hưởng ứng tham gia.

và các đoàn thể chủ trì, hiệp thương vận động đoàn viên, hội viên và nhân dân hưởng ứng thực hiện. Qua đó đã tập trung thành lập các tổ chức tự quản, huy động các nguồn lực, sức dân hưởng ứng tham gia bảo vệ môi trường, bố trí, lắp đặt thùng rác công cộng, xử lý rác tập trung; phát động “Ngày Chủ nhật xanh”, tổ chức các hoạt động ra quân dọn vệ sinh, khơi thông cống rãnh, trồng cây xanh, hoa ven đường, hộ gia đình xây dựng chỉnh trang hàng rào trồng hoa, cây cảnh xây dựng các công trình phần việc thực hiện mục tiêu sáng, xanh, sạch, đẹp; tổ chức đăng ký, cam kết tham gia bảo vệ môi trường, đảm bảo an toàn thực phẩm... Từ đó ý thức và hành động của người dân về bảo vệ môi trường được nâng lên, đa số các hộ dân đồng tình hưởng ứng và tích cực tham gia thực hiện, từng bước làm thay đổi diện mạo cảnh quan môi trường, nâng cao chất lượng đời sống của người dân ở vùng nông thôn, đô thị, góp phần thực hiện các tiêu chí số 3, 4, 7, 15, 17 trong Bộ Tiêu chí quốc gia xây dựng nông thôn mới.

2.4. Lĩnh vực xây dựng đời sống văn hóa, thực hiện nếp sống văn minh, nhân đạo từ thiện

Có 71 mô hình, tiêu biểu như:

- Mô hình “Vận động nhân dân xóa bỏ phong tục, tập quán lạc hậu, giữ gìn, phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc” (ở xã Đa Sar - huyện Lạc Dương) đã phát huy vai trò của chức sắc, già làng tuyên truyền, vận động bà con dân tộc thiểu số thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội, đến nay cơ bản xóa bỏ nạn thách cưới, tảo hôn, các hủ tục lạc hậu, nhất là xóa bỏ tục hôn nhân cận huyết thống, việc tổ chức ăn uống dài ngày trong cưới hỏi, tang ma của bà con dân tộc trên địa bàn.

- Các mô hình “Mỗi cá nhân gắn với một địa chỉ nhân đạo, từ thiện”, “Bếp ăn tình thương”... của Hội Chữ Thập đỏ; “Câu lạc bộ liên thế hệ giúp nhau, câu lạc bộ dưỡng sinh”, “Hiếu để tri ân” trợ giúp hội viên khi có người qua đời của Hội Người cao tuổi; “Tổ phụ nữ tiết kiệm mua bảo hiểm y tế, vì sức khỏe phụ nữ”... Một số nơi chủ động nghiên cứu, xây dựng được các mô hình với các nội dung, tiêu chí cụ thể, đồng thời có phương pháp, cách làm sáng tạo, động viên, khuyến khích phong trào thi đua giữa các thôn, tổ dân phố, tiêu biểu như: Thành phố Bảo Lộc triển khai mô hình “Xây dựng phường phát triển toàn diện”; các huyện Đa Tẻh, Đơn Dương, Cát Tiên xây dựng mô hình “Khu dân cư kiểu mẫu”... qua đó ban hành các tiêu chí, công nhận, khen thưởng các danh hiệu thi đua, đã tạo được phong trào thi đua sôi nổi trong các khu dân cư, thu hút được sự tham gia hưởng ứng tích cực của người dân, góp phần nâng cao chất lượng các tiêu chí nông thôn mới, đô thị văn minh tại địa phương.

2.5. Lĩnh vực khác

Toàn tỉnh có 30 mô hình. Điển hình như:

Mô hình “Đoàn kết phát huy dân chủ, tích cực tham gia giám sát và phản biện xã hội, góp phần xây dựng hệ thống chính trị cơ sở trong sạch vững mạnh”, trên cơ sở hướng dẫn của MTTQ Việt Nam tỉnh và các huyện, thành phố, tại các địa bàn làm

điểm, Ủy ban MTTQ Việt Nam các xã, phường đã phối hợp với các đoàn thể chính trị - xã hội triển khai mô hình “Giám sát của MTTQ cấp cơ sở”; trong các năm qua đã tổ chức các hoạt động giám sát trên địa bàn, như:

- MTTQ các xã, thị trấn ở huyện Đức Trọng tổ chức “Giám sát công tác bình xét hộ nghèo, cấp thẻ bảo hiểm y tế cho hộ nghèo, thực hiện Luật người cao tuổi”; các phường, xã ở thành phố Đà Lạt tổ chức “Giám sát cán bộ, công chức, viên chức về đạo đức, tác phong, lề lối làm việc và trách nhiệm trong thực thi nhiệm vụ được giao”; huyện Di Linh tổ chức “Giám sát việc huy động nguồn lực trong nhân dân đóng góp xây dựng nông thôn mới”; huyện Đạ Tẻh “Giám sát công tác triển khai thực hiện cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”; “Giám sát đối với cán bộ, đảng viên về việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao, về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, việc giữ mối liên hệ với nhân dân và thực hiện nghĩa vụ nơi cư trú”; huyện Bảo Lâm “Giám sát việc lập danh sách hộ nghèo được xóa nhà tạm theo Đề án 654/UBND-XD của Ủy ban Nhân dân tỉnh”; huyện Đạ Huoai “Giám sát việc thực hiện nguồn hỗ trợ của Nhà nước về sản xuất trong chương trình xây dựng nông thôn mới”; huyện Cát Tiên “Giám sát các công trình xây dựng, chỉnh trang đường giao thông nông thôn”; thành phố Bảo Lộc “Giám sát các công trình xây dựng cơ sở hạ tầng phục vụ dân sinh”; MTTQ và đoàn thể chính trị tỉnh tổ chức giám sát liên thông 3 cấp (tỉnh, huyện, xã) về quản lý bảo vệ rừng, các dự án du lịch sinh thái; giám sát về công tác bảo vệ môi trường, xử lý rác thải, bao bì thuốc bảo vệ thực vật trên địa bàn tỉnh và phát động phong trào bảo vệ môi trường trong nhân dân...

Bên cạnh đó, các xã, phường, thị trấn và khu dân cư thường xuyên phát huy vai trò hoạt động Ban Thanh tra nhân dân và Ban Giám sát đầu tư cộng đồng trong việc tuyên truyền thực hiện Quy chế dân chủ ở xã, phường, thị trấn, tham gia giám sát các công trình, dự án xây dựng đường giao thông, hội trường, các vấn đề liên quan trực tiếp đến người dân, việc huy động sức dân xây dựng nông thôn mới, các khoản đóng góp trong cộng đồng... Tổ chức lấy ý kiến về sự hài lòng của người dân về kết quả thực hiện 19 tiêu chí xây dựng nông thôn mới đối với các xã đăng ký hoàn thành xây dựng nông thôn mới năm 2017, 2018...⁹

Thông qua giám sát, phát huy dân chủ góp ý xây dựng Đảng, chính quyền, hệ thống chính trị ở cơ sở, MTTQ các xã, phường, thị trấn đã kịp thời tổng hợp kiến nghị, đề xuất với cấp ủy, chính quyền xem xét giải quyết, qua đó tạo không khí sinh hoạt dân chủ rộng khắp, nhận được đồng thuận hưởng ứng cao trong nhân dân, góp phần củng cố và nâng cao chất lượng hoạt động, xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở vững mạnh.

⁹ Điển hình: xã Ninh Loan, Tà Năng (Đức Trọng); Phường 1, phường 4 (Đà Lạt), Phường 2 (Bảo Lộc); xã Hà Đông, Hương Lâm (Đạ Tẻh); xã Lạc Lâm (Đơn Dương); Xã B' Lát (Bảo Lâm); Thôn 2, 3, (xã Hoà Nam - Di Linh); Thôn Cao Sinh (xã Gia viễn - Cát Tiên); Thôn Liên Hương (xã Đạ R'Sal - Đam Rông)...

2.6. Nhận xét, đánh giá, tính khả thi và tác động của các mô hình khi triển khai thực hiện, những hạn chế bất cập hiện nay của các mô hình

2.6.1. Hiệu quả

Thông qua triển khai công tác chỉ đạo điểm, xây dựng mô hình, nhận thức của cấp ủy, chính quyền, MTTQ và ban, ngành, đoàn thể ở cơ sở về mục đích, ý nghĩa của Cuộc vận động được nâng lên rõ rệt; qua đó các cấp ủy đảng đã ban hành các văn bản lãnh đạo, chỉ đạo, chính quyền các cấp phối hợp tạo điều kiện hỗ trợ thực hiện; MTTQ các cấp xây dựng kế hoạch, phối hợp với các đoàn thể thành viên tổ chức phát động, hướng dẫn, tuyên truyền, phổ biến sâu rộng, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong cả hệ thống chính trị và các tầng lớp nhân dân, góp phần từng bước thực hiện Cuộc vận động một cách đồng bộ, thiết thực, hiệu quả theo tinh thần Chỉ thị số 16-CT/TU ngày 17/02/2017 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của Trung ương, của tỉnh.

Quá trình thực hiện, nhiều nơi đã chủ động nghiên cứu, lựa chọn những nội dung phù hợp, đáp ứng với nhu cầu, lợi ích thiết thực của người dân, để phân công MTTQ và các đoàn thể đảm nhận xây dựng các mô hình, công trình, phần việc cụ thể phù hợp với chức năng, nhiệm vụ. Các nội dung tuyên truyền, vận động được triển khai với nhiều hình thức phong phú, đa dạng trên tất cả các lĩnh vực, bám sát mục tiêu, nhiệm vụ của cấp ủy, chính quyền và nhu cầu cuộc sống của người dân, được đông đảo các tầng lớp nhân dân đồng tình hưởng ứng và tích cực tham gia thực hiện.

Đặc biệt, tại nhiều khu dân cư, Ban công tác Mặt trận và các chi hội đoàn thể đã có phương pháp, cách làm sáng tạo, phát huy hiệu quả trong công tác vận động, tạo được sự đồng thuận trong nhân dân, huy động được đông đảo cán bộ, đoàn viên, hội viên và nhân dân tự nguyện tham gia đóng góp tiền, ngày công, hiến đất, vật tư... để triển khai xây dựng các công trình phúc lợi (đường giao thông, hệ thống kênh mương, chiếu sáng, hội trường...); vận động nhân dân tham gia các mô hình phát triển kinh tế, các hợp tác xã, tổ hợp tác liên kết hỗ trợ nhân dân tiếp cận các nguồn vốn, dịch vụ, ứng dụng khoa học, kỹ thuật phát triển sản xuất, giúp nhau thoát nghèo; tham gia giữ gìn an ninh trật tự, bảo vệ môi trường, xây dựng gia đình, khu dân cư an toàn, sáng, xanh, sạch, đẹp... động viên sức mạnh của toàn dân, toàn xã hội thực hiện các phong trào thi đua yêu nước, đóng góp trí tuệ, công sức để tập trung xây dựng gia đình, cộng đồng dân cư, xã, phường, thị trấn vững mạnh, góp phần đẩy nhanh tiến độ hoàn thành và nâng cao các tiêu chí xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh của địa phương, cùng với cấp ủy, chính quyền thực hiện thắng lợi các mục tiêu nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội tại địa phương.

Quá trình triển khai thực hiện, đã huy động được nội lực trong nhân dân tham gia xây dựng được nhiều mô hình, công trình, phần việc mang lại hiệu quả thiết thực, góp phần nâng cao tính tự quản trong cộng đồng, được nhân dân đông đảo người dân

hưởng ứng; đặc biệt giúp cho các địa phương, cơ sở nhận diện rõ mô hình, xác định đúng tên gọi, nội dung, chủ thể, đối tượng tham gia, tiêu chí và các bước xây dựng mô hình, đánh giá, công nhận và nhân rộng mô hình, dưới sự chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, công tác quản lý, hỗ trợ Chính quyền và phát huy vai trò nòng cốt của MTTQ và các đoàn thể thành viên ở cơ sở trong công tác tuyên truyền, vận động, qua đó khắc phục được tính hình thức, tự phát, nâng cao hiệu quả trong công tác huy động sức dân tham gia thực hiện các tiêu chí xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh trên địa bàn xã, phường, thị trấn và khu dân cư. Thông qua cuộc vận động, vai trò của MTTQ trong việc tập hợp, phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc ngày càng được nâng cao. Các hoạt động từng bước chuyển biến tích cực cả về nội dung và phương thức, có sự phối hợp ngày càng đồng bộ, hiệu quả; khẳng định Cuộc vận động đi vào cuộc sống, được nhân dân đồng tình ủng hộ, góp phần tạo sự đồng thuận lòng dân, ý Đảng, củng cố, phát huy khối đại đoàn kết toàn dân tộc, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương¹⁰.

2.6.2. Hạn chế, khó khăn

Trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo triển khai xây dựng và tổ chức hoạt động các mô hình tự quản tại cộng đồng dân cư thôn, tổ dân phố trên địa bàn tỉnh thời gian qua còn một số khó khăn, hạn chế như sau:

- Một số nơi công tác triển khai thực hiện còn chậm so với yêu cầu tiến độ đề ra; quá trình tổ chức thực hiện có nơi còn gặp khó khăn trong phương pháp, cách làm như: Chưa xác định rõ mô hình thực hiện Cuộc vận động¹¹; công tác hiệp thương, phân công trách nhiệm giữa MTTQ và các đoàn thể thành viên trong công tác phối hợp tuyên truyền, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc thực hiện 5 nội dung Cuộc vận động ở một số địa phương, cơ sở chưa thực sự rõ nét.

- Công tác tuyên truyền, vận động còn gặp khó khăn, nhiều nơi nhân dân ít tham gia hội họp; việc đổi mới nội dung, phương thức hoạt động thông qua xây dựng mô hình, công trình, phần việc của MTTQ và các đoàn thể thành viên tại một số địa phương, cơ sở bước đầu còn lúng túng, nhất là chưa xác định được nội dung, tiêu chí mô hình; chưa có sự hiệp thương, phân công trách nhiệm rõ ràng nên thiếu sự phối hợp đồng bộ nên hiệu quả chưa cao. Công tác giám sát của MTTQ và các đoàn thể

¹⁰ Qua rà soát, kiểm tra, đánh giá thẩm định các mô hình thực hiện Cuộc vận động tại các địa phương trong tỉnh; Tổ thẩm định mô hình đề xuất Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh công nhận 12 xã, phường thuộc 12 huyện, thành phố đạt mô hình tiêu biểu trong thực hiện Cuộc vận động năm 2017.

¹¹ Là mô hình do MTTQ cấp xã (hoặc Ban công tác Mặt trận) chủ trì tham mưu, đề xuất và hiệp thương, thống nhất phân công trách nhiệm các tổ chức đoàn thể thành viên tổ chức thực hiện 5 nội dung Cuộc vận động (phù hợp với các tiêu chí xây dựng xã nông thôn mới và tiêu chí xây dựng phường, thị trấn văn minh đô thị); thể hiện được vai trò, trách nhiệm của MTTQ và tổ chức đoàn thể việc đăng ký đảm nhận nội dung, xây dựng công trình và các mô hình (với tên gọi, nội dung, mục tiêu thực hiện; đối tượng tham gia; địa bàn thực hiện) phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của mỗi tổ chức thành viên, góp phần cùng cấp ủy, chính quyền đẩy nhanh tiến độ hoàn thành và nâng cao các tiêu chí xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh của địa phương.

chính trị xã hội ở cấp cơ sở còn lúng túng, có nơi đội ngũ cán bộ còn hạn chế về trình độ, năng lực nên hiệu quả chưa cao.

- Một số nơi MTTQ và các đoàn thể chưa thực sự chủ động phát huy tốt vai trò tham mưu, đề xuất cấp ủy, chính quyền trong công tác chỉ đạo, tạo điều kiện thuận lợi để thực hiện tốt cuộc vận động; nhiều cơ quan còn coi đây là nhiệm vụ riêng của Mặt trận nên chưa có sự vào cuộc xây dựng mô hình thực hiện Cuộc vận động một cách đồng bộ, hiệu quả. Có nơi cấp ủy, chính quyền chưa chú trọng lãnh đạo, chỉ đạo và tạo điều kiện hỗ trợ để MTTQ và các đoàn thể phát huy vai trò trong công tác phối hợp tuyên truyền, vận động, xây dựng mô hình để huy động nhân dân tham gia thực hiện Cuộc vận động, dẫn đến chất lượng, hiệu quả chưa đáp ứng mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ đề ra.

- Hầu hết các địa phương, cơ sở còn gặp nhiều khó khăn về kinh phí và các điều kiện để tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn, kiểm tra, sơ kết và nhân rộng mô hình thực hiện Cuộc vận động;

3. Những kinh nghiệm trong xây dựng mô hình

Một là, để việc xây dựng mô hình trong thực hiện Cuộc vận động được triển khai đồng bộ, thiết thực, hiệu quả, nhất thiết phải có sự tập trung lãnh đạo của Đảng, sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, sự đồng hành của các cơ quan, tổ chức xã hội nhằm chung tay vận động, tập hợp, huy động được sức mạnh của toàn dân tham gia hưởng ứng thực hiện; trong đó MTTQ và các tổ chức thành viên có vai trò quan trọng trong công tác tham mưu, đề xuất cấp ủy, chính quyền trực tiếp chỉ đạo, tạo điều kiện thuận lợi và phân công tổ chức thực hiện Cuộc vận động.

Hai là, hàng năm, MTTQ các xã, phường, thị trấn và khu dân cư cần phải bám sát mục tiêu, nhiệm vụ chính trị của cấp ủy, chính quyền địa phương và hướng dẫn của MTTQ cấp trên, xác định những nội dung trọng tâm, trọng điểm, kịp thời xây dựng kế hoạch với các nội dung, giải pháp phù hợp, đáp ứng yêu cầu, lợi ích của người dân, tổ chức hiệp thương, phân công trách nhiệm rõ ràng trong quá trình triển khai thực hiện.

Ba là, công tác chỉ đạo điểm, xây dựng các mô hình thực hiện 5 nội dung Cuộc vận động¹², hàng năm MTTQ chủ trì, phối hợp tiến hành khảo sát, lựa chọn nội dung cần tập trung vận động (để hoàn thành hoặc nâng chuẩn các tiêu chí xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh) đưa vào kế hoạch, xác định rõ mục tiêu, nhiệm vụ, phân công cho từng đoàn thể thành viên đăng ký đảm nhận xây dựng mô hình tự quản,

¹² Mô hình trên các lĩnh vực: “Phát triển kinh tế”, “giúp nhau vươn lên thoát nghèo”; “xây dựng đời sống văn hóa, giáo dục, chăm sóc sức khỏe, đền ơn, đáp nghĩa, nhân đạo từ thiện”; “bảo đảm an ninh trật tự, an toàn giao thông”; “bảo vệ môi trường, đảm bảo an toàn thực phẩm”; “giám sát và phản biện xã hội”; “xây dựng Đảng, chính quyền, hệ thống chính trị vững mạnh”...

công trình, phần việc (với tên gọi, nội dung, mục tiêu thực hiện; cơ quan chủ trì, đối tượng tham gia, địa bàn thực hiện) phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của mỗi tổ chức thành viên, để tổ chức phát động, ký kết thi đua (giữa MTTQ với các tổ chức thành viên; giữa các xã, phường, thị trấn và khu dân cư), tổ chức tuyên truyền, động viên đoàn viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân đồng thuận hưởng ứng thi đua thực hiện một cách thường xuyên và liên tục.

Bốn là, để nâng cao chất lượng xây dựng mô hình thực hiện Cuộc vận động, các địa phương, cơ sở cần phải không ngừng đổi mới nội dung, phương thức hoạt động thông qua xây dựng các mô hình nhằm phát huy vai trò tự quản của người dân trên địa bàn khu dân cư, đặc biệt cần phát huy vai trò của chi bộ, ban điều hành, Ban công tác Mặt trận, các chi hội đoàn thể và các vị chức sắc tôn giáo, già làng, người tiêu biểu trong cộng đồng cùng tham gia, tạo thành phong trào thi đua sôi nổi trong cộng đồng dân cư; định kỳ, có kiểm tra, giám sát, hướng dẫn, đôn đốc thực hiện; hàng năm tổ chức đánh giá thẩm định, công nhận mô hình, tiến hành sơ tổng kết, rút kinh nghiệm, kịp thời biểu dương những tập thể, cá nhân điển hình và đề ra các giải pháp thời gian tiếp theo.

Năm là, quá trình thực hiện, MTTQ các cấp và các tổ chức thành viên chủ động làm tốt vai trò tham mưu, đề xuất cấp ủy, chính quyền trực tiếp chỉ đạo và tạo điều kiện thuận lợi về kinh phí, cung cấp tài liệu; thường xuyên hướng dẫn, kiểm tra giúp các xã, phường, thị trấn và khu dân cư thực hiện có hiệu quả công tác xây dựng mô hình điểm, trở thành điểm sáng để phổ biến nhân rộng.

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

- Ban chỉ đạo Trung ương trong quá trình nghiên cứu triển khai xây dựng Đề án thực hiện mô hình tự quản ở cộng đồng thôn, tổ dân phố; cần xem xét đề xuất ban hành cơ chế, chính sách động viên, khuyến khích các chức danh ở khu dân cư tương xứng để động viên họ hăng say nhiệt tình làm việc. Vì hiện nay công việc ở khu dân cư khá nhiều. Các chức danh Bí thư chi bộ, Trưởng thôn (Tổ dân phố), Trưởng Ban Công tác Mặt trận kiêm nhiệm nhiều. Quy mô tổ chức và hoạt động của các khu dân cư sau khi sáp nhập lớn hơn trước.

- Tăng cường tổ chức các hội nghị chuyên đề, các hoạt động nhằm trao đổi chia sẻ kinh nghiệm; biểu dương, khen thưởng, nhân rộng các mô hình tự quản hay, sáng tạo, hiệu quả của cộng đồng dân cư toàn quốc.

VI. NHỮNG NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM THỜI GIẠN TỚI

1. Về quy mô của khu dân cư, các tổ chức tự quản hiện nay đang phát huy tác dụng trong thực hiện “Cuộc vận động Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”. Ban Thường vụ Tỉnh ủy tiếp tục lãnh đạo, chỉ đạo thống nhất hiệp thương trong việc xây dựng các mô hình nhỏ tại khu dân cư thành các mô hình lớn.

2. Ban cán sự đảng Ủy ban Nhân dân tỉnh chỉ đạo các cơ quan, đơn vị trực thuộc phối hợp tham gia xây dựng các mô hình tự quản ở cộng đồng dân cư; tạo điều kiện cấp kinh phí thực hiện mô hình; quan tâm hỗ trợ công tác xây dựng, tổng kết, biểu dương, khen thưởng và nhân rộng các mô hình tự quản hàng năm ở khu dân cư (theo Nghị quyết Liên tịch số 88/NQLT/CP-ĐCTUBTWMTTQVN, ngày 07/10/2016 của Chính phủ và Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam về phối hợp thực hiện giảm nghèo bền vững, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh).

4. Đảng đoàn MTTQ Việt Nam tỉnh phối hợp với Ban Dân vận Tỉnh ủy đẩy mạnh thực hiện phong trào thi đua “Dân vận khéo” gắn với xây dựng có hiệu quả mô hình “*Khu dân cư tiêu biểu*”, “*Khu dân cư kiểu mẫu*” tại các thôn, tổ dân phố trên địa bàn tỉnh, góp phần hoàn thành chỉ tiêu xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh và nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội tại địa phương.

5. MTTQ Việt Nam tỉnh và các tổ chức thành viên tiếp tục hướng dẫn MTTQ các cấp, Ban Công tác Mặt trận khu dân cư và các cấp hội, đoàn thể ở cơ sở và khu dân cư chủ trì, phối hợp tổ chức đánh giá hiệu quả các mô hình tự quản; rà soát, sắp xếp lại các mô hình tự quản hoạt động không hiệu quả; đồng thời, đẩy mạnh giới thiệu phổ biến, tuyên truyền, biểu dương, khen thưởng, nhân rộng các mô hình tự quản hoạt động hiệu quả.

6. Các đảng đoàn, cấp ủy các cấp, các địa phương, cơ sở; các cơ quan, đơn vị, tổ chức trong tỉnh căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn, phối hợp với MTTQ và các tổ chức thành viên các cấp để triển khai rà soát, xây dựng, tuyên truyền, nhân rộng các mô hình tự quản của cộng đồng dân cư phù hợp, thiết thực, hiệu quả; gắn với các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động nhằm phát huy mạnh mẽ tinh thần sáng tạo, tự quản của các tầng lớp nhân dân tham gia phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh, xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị tại địa phương, cơ sở vững mạnh. ur

Nơi nhận:

- UBTW MTTQ Việt Nam,
- Các đ/c UV BTV Tỉnh ủy,
- Ban cán sự Đảng UBND tỉnh, các đảng đoàn, BTV Tỉnh đoàn,
- Các sở, ban, ngành, MTTQ, các đoàn thể CT-XH tỉnh,
- Các huyện, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy,
- Lưu VPTU, XD2.

**T/M BAN THƯỜNG VỤ
PHÓ BÍ THƯ**

Trần Đức Quận